

**MĂSURI DE REFORMĂ PROPUSE DE MINISTERUL EDUCAȚIEI
PRIN
PLANUL NAȚIONAL DE REZILIENȚĂ ȘI REDRESARE**

REFORMA 1 – UNITĂȚI DE ÎNVĂȚĂMÂNT REZILIENTE, SUSTENABILE ȘI SIGURE

Indicatori de realizare: cadru legislativ

1.1. Reformarea arhitecturii guvernancei sistemului de educație:

Sistemul de educație va fi mai flexibil, calitativ și rezilient astfel încât să facă față provocărilor exterioare cu care se confruntă.

Stabilirea celei mai eficiente structuri a guvernancei din educație la toate nivelurile (național, județean, local, de unitate de învățământ) va avea loc prin:

- evaluarea arhitecturii instituționale actuale;
- propunere de reformă, etape de parcurs și analiză de impact;
- realizarea și adoptarea actelor normative pentru implementarea reformei;
- activități de formare, consiliere și mentorat pentru personalul implicat în actul de guvernare, cu scopul implementării corecte a procesului de reformă;
- monitorizarea permanentă și evaluarea periodică a parcursului implementării și impactului reformei demarate.

Indicatori de realizare: 1.600 de școli sprijinite

1.2. Generalizarea la nivel național a Mecanismului de Avertizare Timpurie în Educație pentru învățământul primar și gimnazial – realizat și pilotat cu finanțare de la Comisia Europeană (DG Reform). MATE va asigura efecte rapide, vizibile pe termen scurt în școlile deja identificate prin analizele Bancii Mondiale ca având 170.000 de elevi în situație de risc educațional, pentru școli din mediul rural și din medii dezavantajate prin:

- crearea și funcționarea structurilor de la nivel național, local (ISJ/ISMB), unitate de învățământ pentru administrarea mecanismului de avertizare, generarea de rapoarte și planuri de intervenție cu utilizarea modulului adăugat în SIIR;
- crearea în cadrul structurii MATE a unui corp de experți pentru consilierea situațiilor particulare semnalate de inspectoratele școlare/ unitățile de învățământ, pentru realizarea de resurse utile intervențiilor;
- școlile vor fi sprijinite să realizeze analize de nevoi și vor alege dintr-o paletă de activități integrate astfel încât să răspundă nevoilor identificate și să atingă rezultatele (țintele propuse) cu activități de prevenție, intervenție și compensare (activități remediale pentru elevi și pregătirea profesorilor pentru remedial, consiliere școlară, orientare școlară și profesională, școala după școală, asigurarea transportului școlar pentru școlile din zonele izolate, programe a doua șansă etc); sistemul va fi implementat prin granturi acordate școlilor, calculate pe bază de cost simplificat și standard per elev – iar școlile vor fi condiționate de îmbunătățirea performanței școlare.

Se va asigura o mai amplă autonomie școlilor în luarea deciziilor (curriculare, financiare, administrative), salarizare diferențiată bazată pe performanță și participare activă în selecția resursei umane.

Vor fi stabilite standarde minime de dotări pentru o educație de calitate, în condiții de siguranță și compatibile cu un sistem de educație modern, sustenabil - materiale didactice, mobilier, resurse tehnologice și personal didactic-auxiliar adecvate unui proces educațional sigur, de calitate, centrat pe elev, dotări pentru laboratoarele STEAM, săli de sport și clase SMART.

Indicatori de realizare: curriculum bazat pe competențe

1.3. Curriculum coerent bazat pe formarea de competențe:

- reforma curriculară centrată pe flexibilizare, dezvoltare de conținuturi trans-disciplinare și pe utilizarea obiectivelor de învățare și a evaluărilor bazate pe competențe;
- promovarea STEAM;
- pregătirea de manuale noi pentru a reflecta noile conținuturi educaționale, dar și noile abordări pedagogice;
- formarea cadrelor didactice pentru a preda noile conținuturi educaționale și de a aplica noile abordări pedagogice.

1.4. Crearea unui program multianual de evaluare a sistemului de educație:

- formarea de competențe și evaluarea progresului relativ al elevilor, evaluarea proceselor de management de la nivelul instituției.

1.5. Rețeaua Școlilor Verzi Europene:

Dezvoltarea unei rețele de școli sustenabile, prietenoase cu mediul, în care există o mai amplă autonomie decizională, promovând în procesul educațional valorile și prioritățile europene, respectul față de mediul înconjurător și cetățenia activă prin:

- utilizarea de investiții în infrastructura școlară orientate pe următoarele direcții: siguranță (avize ISU, sanitare etc), calitate (spații adecvate, laboratoare de specialitate, dotări) și sustenabilitate (izolare termică, laboratoare de științe ale naturii, panouri solare, amenajare spații verzi, colectare selectivă etc);
- modificarea și eficientizarea cadrului normativ privind avizarea unităților de învățământ (inclusiv standardele pe care clădirile cu scop educațional trebuie să le îndeplinească, indiferent de anul construcției pentru obținerea avizelor: sanitare, de incendiu, cutremur și de eficiență energetică etc);
- definirea unui set minimal de standarde pentru clădirile nou construite cu destinația învățământ (diferențiate în funcție de nivelul de educație, capacitate de școlarizare) și adaptarea lor pentru clădirile deja construite.

REFORMA 2 - CREȘTEREA ACCESULUI LA EDUCAȚIE ANTEPREȘCOLARĂ ȘI PREȘCOLARĂ PRIN DEZVOLTAREA DE SERVICII DE EDUCAȚIE TIMPURIE INCLUZIVĂ ȘI EXTINDEREA REȚELEI DE CREȘE

Indicator de realizare: construcția a 200 creșe/grădinițe, dotarea lor cu resurse educaționale și de îngrijire, formarea de puericultori pentru asigurarea funcționalității creșelor construite și dotate

2.1. Reforma tranziției de la învățământul preșcolar la învățământul primar cu asigurarea accesului egal pentru toți elevii, în condițiile obligativității grupei mari (cnf. Legii educației nr.1/2011, cu modificările și completările ulterioare) prin:

- cartografierea nevoii și ofertei la nivel național pentru diferitele forme de educație timpurie antepreșcolară, precum și a resurselor existente (infrastructură, resursă umană etc);
- elaborarea de normative și standarde de calitate actualizate pentru creșe și centre de zi, adaptate atât pentru clădiri noi, cât și pentru cele deja existente; vor include modele de planuri de construcție, variind în funcție de capacitatea creșelor/centrelor, de zona geografică etc.

Această reformă va fi susținută prin următoarele măsuri:

- construcția de creșe și grădinițe noi, dotarea creșelor nou construite pentru asigurarea cuprinderii tuturor copiilor de cinci ani în grupa mare prin asigurarea spațiilor necesare pentru creșe și grădinițe cu program prelungit (investiții în infrastructură);
- reorganizarea/ compatibilizarea responsabilităților/ atribuțiilor partajate de instituțiile cu nivel preșcolar și cele cu nivel primar, astfel încât să permită asigurarea unei tranziții eficiente de la un nivel la altul;
- dezvoltarea unui program de formare a personalului didactic și de îngrijire pentru unitățile de educație antepreșcolară, cu o amplă componentă practică.

2.2. Rețea nouă de creșe eficiente energetic:

- construirea a 200 de creșe la nivel național, pentru a favoriza revenirea părinților în câmpul muncii, respectiv pentru a crește rata de participare la educație antepreșcolară.

REFORMA 3 - DEZVOLTAREA RUTELOR FLEXIBILE DE EDUCAȚIE PROFESIONALĂ ÎN REGIM DUAL

Indicator de realizare: formarea și dotarea a 8 centre de educație profesională în regim dual la nivel secundar și 8 centre de formare profesională de nivel terțiar universitar (infrastructură + dotări + curriculum pentru învățământul dual preuniversitar/ programe educaționale de învățământ terțiar universitar elaborate în parteneriat cu angajatorii)

3.1. Dezvoltarea unei rute complete flexibile pentru toți elevii din învățământul profesional și tehnic care să includă acces la învățământul superior pornind de la educația profesională în regim dual prin:

- flexibilizarea rutelor și traseelor de învățare prin asanarea legislației și adaptarea la standardele europene;
- rute profesionale și vocaționale pentru o societate emergentă;
- facilitarea tranziției între diferite niveluri în sistemul de educație și formare;
- revizuirea ofertei educaționale, a curriculumului și a programelor pentru ruta tehnologică și profesională, pentru meserii emergente de pe piața muncii naționale și internaționale;
- dezvoltarea unor programe de studii și a specializărilor inteligente pentru învățământul în regim dual până la nivelul terțiar universitar pentru limitarea efectelor pandemiei;
- recunoașterea competențelor și/sau calificărilor;
- restructurarea calificărilor/ specializărilor de la filiera teoretică, vocațională și tehnologică, învățământ liceal, din perspectivă cross-disciplinară pentru meserii emergente și green economy;
- consolidarea studiilor terțiare, ca nivel superior de pregătire al rutei profesionale, cu precădere în domenii deficitare pe piața muncii, ținându-se cont de tendințele pieței muncii și de migrația forței de muncă;
- asigurarea dotărilor cu laboratoare STEM;
- construirea/modernizarea de campusuri școlare/universitare (centre de învățământ dual preuniversitar și terțiar universitar corelate cu cerințele operatorilor economici din zona respectivă).

3.2. Facilitarea accesului la învățământul terțiar pentru tinerii din medii dezavantajate prin:

- pachet de sprijin social pentru elevii din medii defavorizate care accesează învățământul profesional și dual;
- asigurarea infrastructurii: cămine, cantine, biblioteci și centre de lectură, laboratoare, centre sportive și spații de recreere.

REFORMA 4 - DEZVOLTAREA CADRULUI NAȚIONAL DE REFERINȚĂ PENTRU COMPETENȚELE DIGITALE

Indicator de realizare: unitățile de învățământ preuniversitar și universitar

4.1. Reforma va fi susținută prin următoarele măsuri:

- crearea Cadrelor Naționale de Referință pentru competențele digitale și crearea de instrumente (descriptori) pentru fiecare nivel de învățământ;
- formarea competențelor digitale pentru cadre didactice;
- digitalizarea ca suport pentru copiii cu dizabilități, învățare diferențiată și programe remediale;
- asigurarea echipamentelor naționale prin dezvoltarea infrastructurii specifice digitalizării.

4.2. Infrastructură digitală în sistemul preuniversitar asigurată prin:

- echipamente (laptopuri/tablete/table smart) pentru derularea procesului educațional, inclusiv în sistem online/la distanță, clase SMART;
- platformă națională pentru predare online, atât asincron cât și sincron, disponibilă gratuit pentru toate unitățile de învățământ preuniversitar, care să includă: catalog virtual, centralizarea diplomelor și a progresului individual, statistică de date agregate la nivel național, bibliotecă de tutoriale, materiale suport, baterii de teste, manuale și materiale auxiliare în format electronic).

4.3. Digitalizarea educației în toate unitățile de învățământ și la nivel de sistem:

- alfabetizarea digitală a elevilor și cadrelor didactice;
- formarea competențelor digitale de predare pentru profesori;
- crearea/actualizarea paginilor de internet ale fiecărei unități de învățământ astfel încât care să includă regulamente, proceduri și decizii ale structurilor de conducere;
- crearea formularelor online pentru înscriere într-un nou ciclu/examene/evaluări, pentru a se putea depune și înregistra dosare electronice, documentații, petiții, memorii etc;
- formarea personalului didactic, didactic auxiliar și nedidactic pentru utilizarea platformei de predare, pentru utilizarea echipamentelor TIC și gestionarea serviciilor administrative în sistem on-line;
- crearea unor baze de date interconectate, care să ofere în timp real, informații privind sistemul de educație, atât din perspectiva resursei umane angajate, a elevilor/studentilor, a nevoilor de formare și dotare, a infrastructurii și siguranței pe care o oferă, a cât de „prietenoase” sunt cu mediul, a diplomelor și certificatelor.

4.4. Digitalizarea învățământului superior:

- platformă unică de admitere, platformă de management al relației cu studenții - catalog, plată taxe online, evaluarea cadrelor didactice etc;
- platformă de predare on-line performantă care să contribuie la creșterea competitivității universităților românești.